

Рівні мозкового натрійуретичного пептиду у плазмі крові чоловіків та жінок постменопаузного віку хворих на гіпертонічну хворобу II стадії при наявності або відсутності ожиріння

**Палагнюк Г.О., Пашкова Ю.П., Степанець С.О., Сакович О.О.,
Сивак В.Г., Ружанська В.О., Камлук Т.П., Сінгх О.О.,
Вільчинський Г.В., Жебель Н.В.**

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Актуальність проблеми. Есенціальна артеріальна гіпертензія (АГ) у поєднанні із ожирінням формує основу для розвитку багатьох кардіоваскулярних хвороб і, на сьогодні, постає надзвичайно важливою проблемою медицини серед осіб чоловічої та жіночої статі.

Наукова новизна роботи. Вперше встановлено, що плазмова концентрація мозкового натрійуретичного пептиду (МНП) у чоловіків та жінок постменопаузного віку з ГХ II стадії при наявності ожиріння та I і II ступенях АГ достовірно нижча, ніж у осіб різної статі без ожиріння з відповідними ступенями підйому артеріального тиску.

Мета. Покращити діагностику важкості ГХ у хворих різної статі при наявності чи відсутності ожиріння шляхом визначення рівнів плазмової концентрації МНП.

Методи та результати досліджень. Під час дослідження проведено обстеження 79 практично здорових чоловіків, які склали групу контролю (середній вік становив $54,64 \pm 0,4$ років) та 80 практично здорових жінок, (середній вік яких був $57,49 \pm 0,48$ років), які проживають у м. Вінниці та Вінницькій області. Обстежено 40 чоловіків (середній вік - $55,01 \pm 0,36$ років) та 50 жінок постменопаузного віку (середній вік - $56,91 \pm 0,36$ років), з ГХ II стадії, вік яких достовірно не відрізнявся від віку практично здорових чоловіків та жінок. В дослідження не включали осіб із вторинною гіпертензією та хворобами, при яких змінюються показники вивчаємих пептидів. Встановлено, що рівень МНП у чоловіків контрольної групи з оптимальним артеріальним тиском (АТ) без ожиріння становить - $26,72 \pm 0,12$ пг/мл, з оптимальним АТ та ожирінням - $14,30 \pm 0,09$, з нормальним АТ без ожиріння - $28,33 \pm 0,23$ пг/мл, з нормальним АТ та ожирінням - $17,00 \pm 0,12$ пг/мл, високим нормальним АТ без ожиріння - $32,35 \pm 0,25$ пг/мл, високим нормальним АТ та ожирінням - $23,00 \pm 0,08$ пг/мл; у жінок – з оптимальним АТ без ожиріння - $21,53 \pm 0,09$ пг/мл, оптимальним АТ та ожирінням - $11,80 \pm 0,12$ пг/мл, нормальним АТ без ожиріння - $23,67 \pm 0,05$ пг/мл, нормальним АТ з ожирінням - $15,00 \pm 0,23$ пг/мл, високим нормальним АТ без ожиріння - $27,23 \pm 0,07$ пг/мл, високим нормальним АТ та ожирінням - $20,25 \pm 0,12$ пг/мл) ($p \leq 0,05$). Визначено, що плазмова концентрація МНП при ГХ II стадії у чоловіків з I ступенем АГ без ожиріння становила - $68,75 \pm 0,12$ пг/мл, з I ступенем АГ та ожирінням - $60,60 \pm 2,13$ пг/мл, з II ступенем АГ без ожиріння - $79,21 \pm 1,65$ пг/мл, з II

ступенем АГ та ожирінням - $65,44 \pm 0,24$ пг/мл; у жінок – з I ступенем АГ без ожиріння - $50,00 \pm 1,12$ пг/мл, з I ступенем АГ та ожирінням - $37,05 \pm 2,33$ пг/мл, з II-III ступенями АГ без ожиріння - $61,64 \pm 2,12$ пг/мл, II-III ступенями АГ та ожирінням - $46,57 \pm 0,18$ пг/мл) ($p \leq 0,05$).

Висновки. У практично здорових чоловіків та жінок з ожирінням рівень МНП вірогідно нижчий, ніж у осіб чоловічої та жіночої статі без ожиріння при усіх категоріях нормального АГ ($p \leq 0,05$). При порівнянні плазмової концентрації МНП у осіб різної статі визначено, що у чоловіків як у групах контролю так і при ГХ другої стадії (при наявності і при відсутності ожиріння), рівень пептиду достовірно більший, ніж у жінок постменопаузного віку у відповідних групах ($p \leq 0,05$). У пацієнтів різної статі з ГХ II стадії з ожирінням плазмова концентрація МНП достовірно нижча ніж у осіб з нормальною масою тіла при усіх ступенях АГ ($p \leq 0,05$).